

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник Національної академії
Національної гвардії України
генерал-лейтенант

Сергій СОКОЛОВСЬКИЙ
01 червня 2020

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ СЛУХАЧІВ КУРСІВ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону,
спеціальність 254 Забезпечення військ (сил),
спеціалізація «Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників з удосконалення освітнього процесу»

Розглянуто та рекомендовано
вченою радою Національної академії
Національної гвардії України
Протокол від 29.05.2020 р. № 15

Харків 2020

Відповідно до положень законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800:

післядипломна освіта – це спеціалізоване вдосконалення освіти та професійної підготовки особи шляхом поглиблення, розширення та оновлення її професійних знань, умінь та навичок або отримання іншої професії, спеціальності на основі здобутого раніше освітнього рівня та практичного досвіду;

підвищення кваліфікації – є різновидом післядипломної освіти направлено на набуття особою нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань;

метою підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників є їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти;

освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів.

Мета програми – цілеспрямований безперервний розвиток компетентностей та педагогічної майстерності, необхідних для виконання завдань, які сприяють підвищенню якості управлінської, навчальної, методичної, наукової, інноваційної, творчої та виховної діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників.

Форма підвищення кваліфікації – інституційна (очна).

Загальний обсяг програми – 4 кредити ECTS.

Відбір кандидатів на навчання здійснюють начальники (завідувачі) кафедр, керівники інших структурних підрозділів у відповідності до вимог нормативно-правових актів щодо періодичності підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників. Зарахування на навчання здійснюється за наказом начальника Національної академії Національної гвардії України.

Завершення навчання працівників засвідчує підсумковий контроль. За результатами проходження курсів післядипломної освіти видається документ про підвищення кваліфікації – свідоцтво. У свідоцтві зазначається:

повне найменування суб'єкта підвищення кваліфікації;
найменування, обсяг підвищення кваліфікації у кредитах ЄКТС;
прізвище, ім'я та по батькові особи, яка підвищила кваліфікацію;
опис досягнутих результатів навчання;
дата видачі та обліковий запис документа;
найменування посади, прізвище, ініціали особи, яка підписала документ від імені суб'єкта підвищення кваліфікації та її підпис.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧА, ЯКІ ФОРМУЮТЬСЯ ТА РОЗВИВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і практичні проблеми освітньої діяльності, в питаннях управлінської, навчальної, методичної, наукової, інноваційної, творчої та виховної роботи, що передбачає застосування теорії і методів філософії, педагогіки та психології, врахування специфіку кадрового забезпечення військових формувань та правоохоронних органів.

Загальні компетентності

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність планувати та управляти часом.

Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності

Здатність вірно підбирати та застосовувати методи, форми та засоби викладання та навчання.

Здатність забезпечувати позитивну динаміку навчальних досягнень здобувачів.

Здатність розпізнавати та враховувати різноманітність осіб, здійснювати індивідуальний супровід в освітньому процесі.

Здатність прогнозувати соціальні процеси в колективах і керувати ними.

Здатність здійснювати самомоніторинг рівня професійного стресу та використовувати оптимальні методи протидії його негативному впливу.

Здатність професійно спілкуватися.

Здатність здійснювати взаємодію з іншими учасниками освітнього процесу.

Здатність формувати та розвивати позитивний імідж викладача.

ОПИС ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ

Навчання на курсах організовується і проводиться відповідно до нормативно-правових актів.

З метою формування та розвитку необхідних компетентностей слухачів філософії, педагогіки та психології вищої школи, з ознайомленням з інтерактивними методами викладання та стратегічними комунікаціями в освітньому процесі передбачено:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень військової освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону, спеціальність 254 Забезпечення військ (сил), спеціалізація Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників з удосконалення освітнього процесу	Підготовка здійснюється у періоди, визначеними наказами начальника Національної академії Національної гвардії України
Змістових модулів – 5		
Індивідуальне науково-дослідне завдання – не передбачене		
Загальна кількість годин – 120		
		Лекції 36 год.
	Групові, семінарські, практичні заняття, групові вправи 38 год.	
	Самостійна робота 46 год.	
	Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 74/46 з них:

Змістовий модуль 1. Актуальні проблеми педагогіки вищої школи – 14/7

Змістовий модуль 2. Актуальні проблеми психології вищої школи – 14/7

Змістовий модуль 3. Актуальні проблеми філософії – 14/7

Змістовий модуль 4. Інтерактивні методи викладання – 24/12

Змістовий модуль 5. Стратегічні комунікації в освітньому процесі – 6/3

Підготовка до проведення відкритого (пробного, показового) заняття та екзамену – 2/10

Зміст програми визначається:

вимогами суспільства щодо забезпечення закладів вищої освіти висококваліфікованими фахівцями;

сучасними вимогами щодо застосування форм, методів і засобів професійної діяльності науково-педагогічних та педагогічних працівників;

досягненнями у напрямках соціальної, психологічної, управлінської, економічної, правової, технологічної підготовки тощо.

Навчання забезпечує поєднання теоретичного матеріалу з практичною спрямованістю у вирішенні конкретних завдань і проблем розвитку Національної академії Національної гвардії України.

Слухачі курсів повинні досягти результатів навчання, що визначають нормативний зміст підготовки. Визначені результати навчання наведено у таблиці 1.

Результатів навчання, що визначають нормативний зміст підготовки

№	Назва дисципліни	Ауд./с. р.	Очікуваний результат наприкінці курсу слухач повинен:	Зміст
1.	Актуальні проблеми педагогіки вищої школи	14/7	<ul style="list-style-type: none"> – знати і використовувати педагогічні закономірності формування й розвитку особистості; – вміти проектувати навчальний процес та підбирати оптимальні методи, форми та засоби його здійснення; – організувати процес самовдосконалення курсантів (слухачів); – налагоджувати оптимальну педагогічну взаємодію викладачів з слухачами і курсантами 	Педагогічні закономірності й засоби організації та здійснення освітнього процесу (самоосвіти), навчання, виховання (самовиховання), розвитку (саморозвитку) і професійної підготовки курсантів (слухачів) до певного виду діяльності й суспільного життя
2.	Актуальні проблеми психології вищої школи	14/7	<ul style="list-style-type: none"> – мати чіткі уявлення про складові професійної компетентності науково-педагогічного працівника та психологічні умови її вдосконалення, а також шляхи подолання типових психологічних ускладнень процесу професіоналізації викладача; – уміти здійснювати самомоніторинг рівня професійного стресу у процесі педагогічної діяльності та використовувати оптимальні методи протидії його негативному впливу; – знати основні соціально-психологічні чинники, які визначають дієвість навчально-виховних впливів на аудиторію та налагодження оптимальної педагогічної взаємодії викладачів з групами слухачів і курсантів 	Зміст і критерії професійної компетентності науково-педагогічного працівника та психологічні умови її вдосконалення. Шляхи подолання типових психологічних ускладнень процесу професіоналізації викладача. Негативні наслідки впливу професійного стресу на викладача ВВНЗ та шляхи попередження професійного вигорання і професійної деформації його особистості. Психологічні чинники забезпечення дієвості навчально-виховних впливів на аудиторію та налагодження оптимальної педагогічної взаємодії викладачів з групами слухачів і курсантів
3.	Актуальні проблеми філософії	14/7	<ul style="list-style-type: none"> – мати відповідний рівень та здатність до подальшого розвитку філософської і військово-філософської культури, філософського розуміння світу та ролі людини в сучасному інформаційно-технічному світі; – засвоїти відповідний обсяг філософських знань та їх 	Актуальні проблеми сучасної і вітчизняної філософії; здобутки світової та української філософської думки; основні принципи, закони і категорії діалектики та особливості їх вияву в суспільному житті та військовій практиці; актуальні проблеми сучасної й вітчизняної філософії; методологічні функції філософії; основні принципи, закони

№	Назва дисципліни	Ауд./с. р.	Очікуваний результат наприкінці курсу слухач повинен:	Зміст
			<p>методологічне значення в процесі опанування природних, технічних і гуманітарних наук, а також проблем військової теорії і практики Збройних Сил України, Національної гвардії України;</p> <ul style="list-style-type: none"> – вміти аналітично ставитись та розуміти сутність актуальних проблем соціально-політичного розвитку суспільства, соціально-політичної ситуації; – вміти формулювати науково обгрунтовані прогнози імовірного розвитку суспільства; – вміти робити світоглядні і методологічні висновки на підставі отриманих знань; – вміти передбачати вплив наслідків різноманітних соціально-політичних рішень на особистість через постійний розумовий контроль без допомоги матеріальних носіїв інформації; – вміти прогнозувати соціальні процеси в колективах і керувати ними; – вміти здійснювати диференційне ставлення до віруючих залежно від їхніх релігійних поглядів 	і категорії діалектики та особливості їх прояву в житті суспільства.
4.	Інтерактивні методи викладання	24/12	<ul style="list-style-type: none"> – обирати та використовувати інтерактивні методи навчання для досягнення мети заняття; – використовувати методи оцінювання для виміру ефективності заняття; – ефективно планувати заняття 	Навчання дорослих. Таксономія Блума. Активне та інтерактивне навчання. Методи інтерактивного навчання: дискусія, метод кейсів, ігрові методики тощо. Змішане навчання. Оцінювання в навчальному процесі. Критерії оцінювання. Тестування. Оцінювання діяльності викладача. Зворотне планування заняття. Формулювання цілей. Написання плану заняття
5.	Стратегічні комунікації в освітньому процесі	6/3	<ul style="list-style-type: none"> – знати і використовувати правила професійного спілкування; – вільно і невимушено виступати перед аудиторією; – мати уяву про комунікативні техніки формування позитивного іміджу викладача 	Комунікативні стратегії і тактики педагогічного спілкування. Риторика. Імідж викладача

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СЛУХАЧІВ

Оцінювання знань слухачів здійснюється відповідно до «Положення Про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) за кредитно-модульною системою в Національній академії Національної гвардії України».

Шкала оцінювання

оцінки			Критерії
за шкалою ECTS	за національною шкалою	за шкалою Академії	
A «Відмінно»	Відмінно	90 – 100	Слухач виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
B «Дуже добре»	Добре	82 – 89	Слухач виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
C «Добре»		75 – 81	Слухач виявив у цілому добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку незначних помилок; опрацював основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичні знання з дисципліни; здатний самостійно використовувати та поповнювати знання у процесі подальшого навчання та професійної діяльності.
D «Задовільно»	Задовільно	66 – 74	Слухач виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно.
E «Достатньо»		60 – 65	Слухач виявив мінімальні знання основного навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значні помилки у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
FX «Незадовільно»	Незадовільно	35 – 60	Слухач має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; припускає принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань.
F «Незадовільно»		1 – 34	Слухач не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

СТРУКТУРА КУРСУ

Назви занять та навчальних питань	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	гз	с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ						
Заняття 1. Предмет, задачі, основні категорії, функції та завдання педагогіки вищої школи. Методологія педагогіки. Методи і методика педагогічних досліджень. <i>Навчальні питання:</i> 1. Предмет педагогіки вищої школи. Основні функції та завдання педагогіки вищої школи. 2. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи. 3. Методологія педагогіки. 4. Методи науково-педагогічних досліджень. 5. Стан і тенденції розвитку вітчизняної педагогіки вищої школи. Місце і роль педагогічної науки в системі підготовки кадрів для силових структур України.	2	2				
<i>Самостійне вивчення:</i> Здобутки та основні тенденції у вищій освіті розвинутих країн світу.	1					1
Заняття 2. Методологія педагогіки. Методи і методика науково-педагогічних досліджень. <i>Навчальні питання:</i> 1. Методологія педагогіки, її рівні. 2. Основні наукові підходи до вивчення педагогічних явищ та процесів. 3. Методи і методика науково-педагогічних досліджень.	2		2			
<i>Самостійне вивчення:</i> Організація та основні етапи науково-педагогічних досліджень у ВНЗ з конкретної наукової проблеми.	1					1
Заняття 3. Основні категорії дидактики вищої школи. Основні компоненти та функції навчального процесу. <i>Навчальні питання:</i> 1. Поняття про дидактику вищої школи. Основні категорії дидактики. 2. Закономірності та принципи процесу навчання у закладі вищої освіти. 3. Зміст освіти як проблема дидактики вищої школи.	2	2				
<i>Самостійне вивчення:</i> Керування самостійною роботою курсантів (студентів).	1					1
Заняття 4. Зміст, принципи, методи та форми навчання у вищому військовому навчальному закладі. Сучасні технології навчання. <i>Навчальні питання:</i> 1. Зміст, принципи навчання та їх характеристика. 2. Методи навчання: поняття про методи навчання, класифікації методів навчання, вибір методів навчання. 3. Основні форми організації навчання у ВВНЗ. 4. Контроль у навчальному процесі. 5. Сучасні технології навчання у вищій школі. Класифікація педагогічних технологій.	2		2			
<i>Самостійне вивчення:</i> Інформаційно-комунікативні технології навчання у вищій школі.	1					1

Заняття 5. Організація виховної роботи у вищому військовому навчальному закладі. Педагогічна культура викладача вищого навчального закладу. Навчальні питання: 1. Сутність процесу виховання та його зміст у вищій школі. 2. Напрями здійснення виховного процесу на сучасному соціально-економічному та політичному етапі. 3. Педагогічна характеристика принципів виховання. 4. Методи виховання у вищій школі. 5. Педагогічна культура викладача закладу вищої освіти та її основні елементи.	2	2				
<i>Самостійне вивчення:</i> Курсантський (студентський) колектив у системі виховання та його особливості сьогодні.	1					1
Заняття 6. Методи виховання та особливості їх застосування у вищому військовому навчальному закладі. Навчальні питання: 1. Групи методів виховання курсантів (студентів). 2. Особливості застосування методів виховання у ВВНЗ.	2		2			
<i>Самостійне вивчення:</i> Методи виховання та особливості їх застосування у вищій школі на сучасному соціально-економічному та політичному етапі.	1					1
Заняття 7. Викладач вищого навчального закладу як організатор навчально-виховного процесу. Навчальні питання: 1. Курсант (студент) як суб'єкт педагогічного процесу. 2. Викладач вищого військового навчального закладу як суб'єкт педагогічного процесу. 3. Педагогічна культура викладача вищого військового навчального закладу та її основні елементи.	2			2		
<i>Самостійне вивчення:</i> Повторення пройденого матеріалу за переліком питань, які виносяться на комплексний екзамен.	1					1
Усього годин	21	6	6	2		7

Методичне забезпечення

Змістовий модуль 1. Актуальні проблеми педагогіки вищої школи покликаний:

сприяти вдосконаленню когнітивної сфери науково-педагогічних працівників з проблематики вищої школи;

озброїти їх чіткою методологією педагогічної науки, глибокими знаннями основних педагогічних категорій і понять, розумінню високої значущості педагогічної праці в Україні та у суспільному прогресі людства;

забезпечити зростання рівня їх психолого-педагогічної підготовленості як науково-педагогічних працівників ВВНЗ.

Предметом змістового модулю є закономірності навчання і виховання здобувачів вищої освіти, їх наукова і професійна підготовка як спеціалістів відповідно до вимог держави, а також шляхи і умови підвищення рівня психолого-педагогічної компетентності науково-педагогічних працівників ВВНЗ.

Наукове підґрунтя дисципліни визначають фундаментальні положення філософії, методології та логіки науки, а також психології, соціології, воєнної

науки, теорії управління, теорії службово-бойової діяльності та морально-психологічного забезпечення дій формувань Національної гвардії України. Методичне підґрунтя дисципліни визначають положення військової педагогіки і психології. Науково-теоретичними засадами вивчення дисципліни є закони, принципи, методи і категорії загальної психології, військової психології та педагогіки, суспільно-гуманітарних наук, які є основою формування професіоналізму викладачів вищої школи .

Значну роль при вивченні дисципліни відіграє самостійна робота слухачів з рекомендованою і самостійно відібраною педагогічною літературою. Самостійна робота слухачів із засвоєння навчальної дисципліни організовується у відповідності до завдань що, формулюються на лекціях, групових заняттях, наводяться у плані семінару та має на меті закріплення та поглиблення їх знань для подальшого використання практичній педагогічній діяльності.

Для забезпечення успішності вивчення слухачами навчальної дисципліни доцільно звернути увагу на наступні методичні аспекти:

1. На початку курсу слухачі мають сформулювати чітке уявлення про основну проблематику розглянутих навчальних питань, обсяг рекомендованого навчального часу на засвоєння визначених тем і підготовки до підсумкового заняття.

2. Важливим є отримання консультації викладача щодо особливостей розкриття тем доповідей та повідомлень на семінарському занятті, використання рекомендованої літератури, організації підготовки до підсумкового заняття.

3. Методика самостійних занять при вивченні тем дисципліни має включати наступні елементи:

- орієнтування слухачів щодо змісту навчальних питань, літературних джерел, дидактичних матеріалів, послідовності вивчення матеріалу;
- чітку установку на те, що після цього має знати та уміти слухач;
- безпосереднє вивчення необхідного матеріалу.

4. Самостійне опрацювання слухачами всіх навчальних тем має сформувати системне та цілісне уявлення про наукову проблематику дисципліни. Повинні бути засвоєні базові знання, проаналізовано теоретичні питання дисципліни в контексті педагогічної практики у Національній академії Національної гвардії України.

Лекції з дисципліни мають забезпечити наукове підґрунтя, визначити мету, завдання, сприяти раціональній організації самостійної роботи слухачів.

Поточний контроль рівня засвоєння навчальної дисципліни здійснюється шляхом опитування слухачів на групових та семінарському заняттях, за допомогою тестів. Формою звітності з дисципліни є підсумковий контроль, який проводиться у формі екзамену за групою вивчених змістових модулів з використанням наведених нижче контрольних питань з пройдених тем даної навчальної дисципліни.

Перелік питань для проведення поточного та підсумкового контролю

1. Предмет педагогіки вищої школи.
2. Методологічні аспекти організації сучасної вищої освіти.
3. Організаційно-педагогічні основи діяльності закладу вищої освіти за Законом України “Про вищу освіту”.
4. Предмет, задачі, основні категорії, функції та завдання педагогіки вищої школи.
5. Методологія педагогіки.
6. Методи і методика педагогічних досліджень.
7. Здобутки та основні тенденції у вищій освіті розвинутих країн світу.
8. Моделі освіти.
9. Стан і тенденції розвитку вітчизняної педагогіки вищої школи.
10. Місце і роль педагогічної науки в системі підготовки кадрів для силових структур України.
11. Основні категорії дидактики вищої школи.
12. Основні компоненти та функції навчального процесу.
13. Зміст та принципи навчання у закладі вищої освіти.
14. Методи та форми навчання у закладі вищої освіти.
15. Сучасні технології навчання у вищій школі.
16. Процес виховання та його зміст у вищій школі, організація виховної роботи у закладі вищої освіти.
17. Напрями здійснення виховного процесу на сучасному соціально-економічному та політичному етапі.
18. Принципи та методи виховання у вищій школі.
19. Педагогічна культура викладача закладу вищої освіти.
20. Педагогічна майстерність викладача та її складові.
21. Підходи до відбору змісту навчального курсу у вищій школі.
22. Шляхи формування позитивного ставлення курсантів (студентів) до навчальної інформації.
23. Педагогіка співробітництва та особистісно-орієнтована педагогіка у вищій школі.
24. Застосування активних методів навчання у вищій школі.
25. Переваги та недоліки лекції як словесного методу навчання, вимоги та рекомендації щодо її проведення.
26. Структура лекції, її типи, критерії оцінки її ефективності.
27. Семінарські та практичні заняття у вищій школі, умови ефективності їх проведення.
28. Типи семінарських та практичних занять, критерії аналізу їхньої організації.
29. Особливості та умови ефективної організації самостійної роботи курсантів (студентів).
30. Особливості, методи та прийоми виховного впливу викладача вищої школи на поведінку, діяльність курсантів (студентів).
31. Застосування методів науково-педагогічного дослідження у вищій школі.

32. Особливості інновацій у розвитку вищої освіти у розвинутих зарубіжних країнах.

33. Основні напрями діяльності викладачів закладу вищої освіти.

34. Порівняльна характеристика традиційного та особистісно орієнтованого навчання.

35. Методи і форми організації контролю знань, умінь та навичок студентів.

Рекомендована література

Базова:

1. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КНШ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн.автор: ВП Головенкін - 2019.

2. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Д., 2014. – 416 с.

3. Біла книга національної освіти України / Акад. пед. наук України; за ред. В. Г. Кременя. – К., 2009.

4. Бех І. Д. Виховання особистості: підручник. – К.: Либідь, 2008. – 848 с.

5. Булах І. Є. Педагогічне оцінювання і тестування. Правила, стандарти, відповідальність. – К.: Майстер-клас, 2007. – 272 с.

6. Варій М.Й., Козяр М.М., Коваль М.С. Військова психологія і педагогіка: навч. посіб. – Львів: Вид-во «Сполом», 2003. – 624 с.

7. Волкова Н.П. Педагогіка. – К.: Академія, 2013. – 381 с.

8. Галузинський В.М. Основи педагогіки та психології вищої школи України. — К.: ІНТЕЛ, 1995.

9. Закон України «Про вищу освіту» // Законодавство України про освіту: Збірник документів. – К., 2014.

10. Закон України «Про освіту» // Освіта України. Нормативно-правові документи. – К.: Міленіум, 2015.

11. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: [метод. посібник / авт.-укладачі О. Пометун, Л. Пироженко]. – К.: АПН, 2012.

12. Мороз О.Г. Науково-дослідна робота студентів / Навчальний процес у вищій педагогічній школі. - К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2001.

13. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. - К.: Знання, 2005. - 486 с.

14. Лекції з педагогіки вищої школи: Навч. посібник/ За ред. В.І.Лозової. – Харків, 2006.

15. Нечипоренко Л.С. Сучасна педагогіка: навч. посіб. – Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2007. – 216 с.

16. Падалка О.С., Нісімчук А.С., Смолюк І.О., Шпак О.Т. Педагогічні технології: Навчальний посібник. – К.: Вид-во “Українська енциклопедія” ім. М.П.Бажана, 1995.

17. Педагогічна майстерність: підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. С. Кривонос та ін.; за ред. І. А. Зязюна. – 3-е вид., допов. і переробл. – К.: СПД Богданова А.М., 2008. – 376 с.

18. Ягупов В.В. Педагогіка: Навчальний посібник. – Київ: Либідь, 2004. - 560 с.

19. Теслюк В.М., Лузан П.Г., Шовкун Л.М. Основи педагогічної майстерності. : навчальний посібник. – К. :ДАККіМ, 2010. – 244 с

Допоміжна

20. Амонашвили Ш. А. Личностно-гуманная основа педагогического процесса / Ш. А. Амонашвили. – Минск: Университетское изд-во, 1990. – 599 с.

21. Антонова О. Є. Теоретичні та методичні засади навчання педагогічно обдарованих студентів / О. Є. Антонова. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. – 472 с.

22. Бабин І. І. Стратегія й сучасні тенденції розвитку вищої освіти в контексті європейського простору вищої освіти / І. І. Бабин // Педагогіка і психологія. – 2009. – № 2. – С. 61–71.

23. Вакарчук І. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів: тези доповіді Міністра освіти і науки України // Освіта: всеукраїнський громадсько-політичний тижневик. – 2009. – № 25–26.

24. Військова психологія та педагогіка: інноваційний підхід: підручник : у 2 ч. / за заг. ред. С.Д. Максименка. – К.: НУОУ, 2012. – Ч. 1. – 472 с.

25. Лозова В.І. Теоретичні основи виховання і навчання: навч.посіб. – Х.: ХДПУ ім. Г.С. Сковороди, 1997. – 338 с.

26. Енциклопедія освіти: Акад. пед. наук України [головн. ред. В. Г. Кремень]. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.

27. Зязюн І. А. Педагогіка добра: ідеали і реалії / І. А. Зязюн. – К.: МАУП, 2000. – 312 с.

28. Зязюн І.А. Філософія педагогічної дії / І. А. Зязюн. – Київ-Черкаси: Вид-во ЧНУ, 2008. – 605 с.

29. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи [за ред. О. В. Овчарук]. – К.: К.І.С., 2004. – 112 с.

30. Кремень В. Г. Філософія національної ідеї. Людина. Освіта. Соціум / В. Г. Кремень. – К.: Грамота, 2007. – 576 с.

31. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності: навч. посібник / В. А. Семиченко. – К.: Вища школа, 2004. – 335 с.

Інформаційні ресурси

1. Матеріали локальної мережі Національної академії Національної гвардії України.

2. Електронна бібліотека Національної академії Національної гвардії України: www.library.ivc.com/cgi-bin/library.cgi.

3. Сайт Міністерства освіти і науки України: <https://mon.gov.ua/ua>

4. Сайт Міністерства внутрішніх справ України: <https://mvs.gov.ua>

5. Сайт Національної гвардії України: <http://www.ngu.gov.ua/ua>

6. Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Назви занять та навчальних питань	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	гз	с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ»						
Заняття 1. Психологічні аспекти професійного становлення науково-педагогічного працівника. Навчальні питання: 1. Сутність понять «професіоналізм», «професійна майстерність», «професійна компетентність» викладача та співвідношення між ними. 2. Соціально-психологічні детермінанти професійного становлення викладача вищої школи. 3. Критерії професіоналізму науково-педагогічного працівника та психологічні умови його вдосконалення.	2	2				
<i>Самостійне вивчення:</i> Організаційна культура кафедри як чинник успішності професійного становлення викладача.	1					1
Заняття 2. Професійний потенціал науково-педагогічного працівника вищої школи та чинники, які його обмежують. Навчальні питання: 1. Сутність та зміст професійного потенціалу викладача. 2. Професійно важливі якості науково-педагогічного працівника вищої військової школи. 3. Чинники, які обмежують професійний потенціал викладача. 4. Шляхи подолання типових психологічних ускладнень процесу професіоналізації науково-педагогічного працівника.	2		2			
<i>Самостійне вивчення:</i> Управлінські функції викладача ВВНЗ.	1					1
Заняття 3. Психологічні аспекти налагодження оптимальної педагогічної взаємодії викладачів з особистостями та групами слухачів і курсантів. Навчальні питання: 1. Сутність педагогічної взаємодії та якості викладача, які забезпечують її оптимальність. 2. Моніторинг найважливіших соціально-психологічних характеристик груп слухачів і курсантів як умова налагодження оптимальної педагогічної взаємодії. 3. Психологічні особливості реалізації мотиваційної функції науково-педагогічного працівника вищої військової школи. 4. Семантика та феноменологія комунікативної компетентності науково-педагогічного працівника і її роль у налагодженні оптимальної педагогічної взаємодії.	2	2				
<i>Самостійне вивчення:</i> Методи та засоби мотивації позитивних емоційних станів слухачів та курсантів.	1					1
Заняття 4. Шляхи вдосконалення комунікативної компетентності науково-педагогічного працівника. Навчальні питання: 1. Типові комунікативні ускладнення, які мають місце у процесі педагогічної діяльності викладача та способи їх подолання. 2. Методи самовдосконалення комунікативної компетентності науково-педагогічного працівника. 3. Шляхи підвищення успішності реалізації комунікативної функції у діяльності викладача.	2		2			

<i>Самостійне вивчення:</i> Морально-етичні аспекти спілкування викладача зі слухачами та курсантами.	1					1
Заняття 5. Професійний стрес у діяльності науково-педагогічного працівника ВВНЗ та профілактика його негативних наслідків. Навчальні питання: 1. Психологічна характеристика професійного стресу викладача. 2. Можливі негативні наслідки впливу на викладача типових стрес-факторів його професійної діяльності. 3. Індивідуальні особливості науково-педагогічного працівника, які обумовлюють його стресостійкість. 4. Психологічна профілактика професійного вигорання і професійної деформації викладача.	2	2				
<i>Самостійне вивчення:</i> Сутність та форми прояву емоційної стійкості викладача.	1					1
Заняття 6. Шляхи попередження негативних наслідків впливу професійного стресу на особистість науково-педагогічного працівника. Навчальні питання: 1. Комплексний підхід у профілактиці негативних наслідків впливу професійного стресу на особистість науково-педагогічного працівника. 2. Використання методів боротьби з дистресом. 3. Конфліктні ситуації у навчально-виховному процесі, як типовий стрес-фактор професійної діяльності викладача, та шляхи мінімізації їх дисфункціональних наслідків. 4. Організаційні, соціально-психологічні та психофізіологічні заходи протидії негативному впливу професійного стресу на викладача ВВНЗ.	2		2			
<i>Самостійне вивчення:</i> Методи самодіагностики рівня професійного стресу.	1					1
Заняття 7. Психологічні умови вдосконалення професійного становлення науково-педагогічних працівників у ВВНЗ. Навчальні питання: 1. Глибоке та повне усвідомлення науково-педагогічним працівником змісту його професійної діяльності та вимог щодо її реалізації у ВВНЗ. 2. Відповідність змістовно-діяльнісної та особистісної складових професійної компетентності викладача сучасним вимогам до суб'єкта навчально-виховного процесу. 3. Оптимізація системи мотивації НПП, умов їх професіоналізації та характеристик професійного середовища у ВВНЗ. 4. Реалізація психологічного супроводу професійного становлення науково-педагогічного працівника у ВВНЗ.	2			2		
<i>Самостійне вивчення:</i> Повторення пройденого матеріалу за переліком питань, які виносяться на залік	1					1
Усього годин	21	6	6	2		7

Методичне забезпечення

Змістовий модуль 2. Актуальні проблеми психології вищої школи забезпечує вдосконалення психолого-педагогічної підготовленості науково-педагогічних працівників до професійної діяльності за фахом. Предметом змістового модуля є психологічні феномени, які визначають успішність

здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі, а також шляхи і умови підвищення рівня психолого-педагогічної компетентності науково-педагогічних працівників.

Наукове підґрунтя змістового модуля визначають фундаментальні положення філософії, методології та логіки науки, а також психології, педагогіки, соціології, воєнної науки, теорії управління, теорії службово-бойової діяльності та морально-психологічного забезпечення дій формувань Національної гвардії України. Методичне підґрунтя змістового модуля визначають положення військової педагогіки і психології. Науково-теоретичними засадами вивчення змістового модуля є закони, принципи, методи і категорії психофізіології, загальної психології, військової психології та педагогіки та інших психологічних й суспільно-гуманітарних наук, які є основою формування професіоналізму викладачів вищої школи.

Значну роль при вивченні змістового модуля відіграє самостійна робота слухачів з рекомендованою і самостійно відібраною психологічною літературою. Самостійна робота слухачів із засвоєння змістового модуля організовується у відповідності до завдань, що формулюються на лекціях, групових заняттях, наводяться у плані семінару та має на меті закріплення та поглиблення їх знань для подальшого використання у практичній педагогічній діяльності.

Для забезпечення успішності вивчення слухачами змістового модуля доцільно звернути увагу на наступні методичні аспекти:

1. На початку курсу слухачі мають сформулювати чітке уявлення про зміст змістового модуля та основну проблематику розглянутих навчальних питань, обсяг рекомендованого навчального часу на засвоєння визначених тем і підготовки до підсумкового заняття.

2. Важливим є отримання консультації викладача щодо особливостей розкриття тем доповідей та повідомлень на семінарському занятті, використання рекомендованої літератури, організації підготовки до підсумкового заняття.

3. Методика самостійних занять при вивченні тем дисципліни має включати наступні елементи:

- орієнтування слухачів щодо змісту навчальних питань, літературних джерел, дидактичних матеріалів, послідовності вивчення матеріалу;
- чітку установку на те, що після цього має знати та уміти слухач;
- безпосереднє вивчення необхідного матеріалу;
- закріплення та узагальнення пройденого матеріалу через представлення його у вигляді схем, коротких конспектів, таблиць й ін.;

4. Самостійне опрацювання слухачами всіх навчальних тем має сформулювати системне та цілісне уявлення про наукову проблематику змістового модуля. Повинні бути засвоєні базові знання, проаналізовано теоретичні питання змістового модуля в контексті педагогічної практики у Національній академії Національної гвардії України.

Лекції з змістового модуля мають задавати його канву, визначати мету, завдання, сприяти раціональній організації самостійної роботи слухачів.

Поточний контроль рівня засвоєння навчальної дисципліни здійснюється шляхом опитування слухачів на групових та семінарському заняттях. Формою звітності з дисципліни є підсумковий контроль, який проводиться у формі екзамену за групою вивчених тем з використанням наведених нижче контрольних питань.

Перелік питань для проведення поточного та підсумкового контролю

1. Сутність понять «професіоналізм», «професійна майстерність», «професійна компетентність» викладача та співвідношення між ними.
2. Визначення та характеристика соціально-психологічних детермінант професійного становлення викладача вищої школи.
3. Критерії професіоналізму науково-педагогічного працівника та психологічні умови його вдосконалення.
4. Сутність та зміст професійного потенціалу викладача.
5. Сутність професійно важливих якостей науково-педагогічного працівника вищої військової школи та найбільш значимі серед них.
6. Чинники, які обмежують професійний потенціал викладача.
7. Сутність педагогічної взаємодії та якості викладача, які забезпечують її оптимальність.
8. Психологічні особливості реалізації мотиваційної функції науково-педагогічного працівника вищої військової школи.
9. Семантика та феноменологія комунікативної компетентності науково-педагогічного працівника і її роль у налагодженні оптимальної педагогічної взаємодії.
10. Методи самовдосконалення комунікативної компетентності науково-педагогічного працівника.
11. Шляхи підвищення успішності реалізації комунікативної функції у діяльності викладача.
12. Психологічна характеристика професійного стресу викладача.
13. Можливі негативні наслідки впливу на викладача типових стрес-факторів його професійної діяльності.
14. Індивідуальні особливості науково-педагогічного працівника, які обумовлюють його стресостійкість.
15. Сутність та зміст психологічної профілактики професійного вигорання і професійної деформації викладача.
16. Сутність комплексного підходу у профілактиці негативних наслідків впливу професійного стресу на особистість науково-педагогічного працівника.
17. Основні методи боротьби з дистресом.
18. Конфліктні ситуації у навчально-виховному процесі та шляхи мінімізації їх дисфункціональних наслідків.
19. Основні організаційні, соціально-психологічні та психофізіологічні заходи протидії негативному впливу професійного стресу на викладача ВВНЗ.
20. Психологічні умови вдосконалення професійного становлення науково-педагогічних працівників у ВВНЗ.

Рекомендована література

Базова:

1. Варій М.Й., Козяр М.М., Коваль М.С. Військова психологія і педагогіка: навч. посіб. – Львів: Вид-во «Сполом», 2003. – 624 с.
2. Подоляк Я.В. Актуальні проблеми психології вищої військової школи: навч. посіб. – Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2006. – 160 с.
3. Зимняя И.А. Педагогическая психология. – М.: Логос, 2001. – 384 с.
4. Коломінський Н.Л. Психологія менеджменту в освіті (соціально-психологічний аспект): монографія. – К.: МАУП, 2000. – 286 с.
5. Нечипоренко Л.С. Пономарьова Г.Ф. Подоляк Я.В. Сучасна педагогіка: навч. посіб. – Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2007. – 216 с.
6. Поваренков Ю.П. Проблемы психологии профессионального становления личности. – Ярославль : Канцлер, 2008. – 402 с.
7. Траверсе Т.М. Психологія праці: навч.-метод. посіб. – К. : Ін-т післядипломної освіти Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка, 2004. – 116 с.

Допоміжна:

8. Військова психологія та педагогіка: інноваційний підхід: підручник : у 2 ч. / за заг. ред. С.Д. Максименка. – К. : НУОУ, 2012. – Ч. 1. – 472 с.
9. Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Косенко А.Ф., Кочергіна Т.І. Психологічне забезпечення психічного та фізичного здоров'я особистості. – К: Інкос, 2002. – 272 с.
10. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: навч.посіб. – Х.: ХДПУ ім. Г.С. Сковороди, 1997. – 338 с.
11. Щербатых Ю.В. Психология стресса. – М. : Эксмо, 2006. – 304 с.
12. Бодров В.А. Психология профессиональной деятельности. Теоретические и прикладные проблемы. – М. : Ин-т психологии РАН, 2006. – 623 с.
13. Психологія праці та професійної підготовки особистості: навч. посіб. / за ред. П.С. Перепелиці, В.В. Рибалки. – Хмельницький : ТУП, 2001. – 330 с.
14. Щекин, Г. В. Как эффективно управлять людьми: психология кадрового менеджмента. – К. : МАУП, 1999. – 400 с.
15. Теорія і практика психологічної допомоги: навч.посіб. / Пасічник В.І., Ліпатов І.І., Шестопалова Л.Ф. та ін. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2011. – 250 с.

Назви занять та навчальних питань	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	гз	с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПРЕДМЕТ, ФУНКЦІЇ ТА ОСНОВНІ ЕТАПИ РОЗВИТКУ ФІЛОСОФІЇ						
Лекція 1. Філософія, коло її проблем і роль в суспільстві. Навчальні питання: 1. Предмет та функції філософії. Філософія і світогляд. 2. Основні етапи розвитку філософії і їх коротка характеристика.	2	2				
<i>Самостійне вивчення:</i>	1					1

Назви занять та навчальних питань	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	гз	с	інд	с.р.
Лекція 2. Проблеми гносеології. Навчальні питання: 1. Сутність, механізм та методи філософського пізнання 2. Діалектика як система, її принципи, закони і категорії.	2	2				
<i>Самостійне вивчення:</i>	1					1
Лекція 3. Філософське розуміння світу. Навчальні питання: 1. Буття, субстанція, матерія. 2. Походження та сутність свідомості як філософська проблема. 3. Суспільна свідомість та актуальні проблеми її формування	2	2				
<i>Самостійне вивчення:</i>	1					1
Лекція 4. Філософська антропологія. Навчальні питання: 1. Природа і суть людини. Особистість як умова реалізації людини в системі соціальних відносин. 2. Цінність як філософська інтенція буття людини. 3. Культура як міра розвитку людини.	2	2				
<i>Самостійне вивчення:</i>	1					1
Лекція 5. Актуальні проблеми розвитку суспільства Навчальні питання: 1. Суспільство як система і життєдіяльність людини. 2. Основні передумови людського буття як предмет філософського осмислення.	2	2				
<i>Самостійне вивчення:</i>	1					1
Лекція 6. Історія розвитку вірувань та релігій. Навчальні питання: 1. Релігійність та її прояви у сучасному світі. 2. Сутність, походження та класифікація релігій.	2	2				
<i>Самостійне вивчення:</i>	1					1
Лекція 7. Релігія в Україні. Навчальні питання: 1. Сутність та зміст поняття “свобода совісті”. 2. Релігійні об’єднання та організації в Україні.	2	2				
<i>Самостійне вивчення:</i>	1					1
Усього годин	21	14				7

Методичне забезпечення

1. Методичні розробки.
2. Методичні рекомендації до самостійної роботи.
3. Методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань.
4. Електронні презентації.

Рекомендована література

Базова:

1. Філософія: Навч. посіб. / Л.В.Губерський, І.Ф.Надольний, В.П. Андрущенко та ін.; За ред. І.Ф. Надольного. - 5-те вид., випр. і доп. - К.: Вікар, 2005
2. Подольська Є.А. Кредитно-модульний курс з філософії: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство. Навчальний посібник. Видання друге, перероблене та доповнене - К.: Центр навчальної літератури, Інкос, 2006
3. Філософія. [Текст]: Навчальний посібник / Гегечкорі О.В., Ващенко І.В., Непіпенко Л.П., Семенов С.С., Соколовська Ю.В., Васильченко Р.В. – Харків: НАНГУ, 2019

Допоміжна:

1. Конституція України.
2. Горлач М.І., Кремень В.Г., Ніколаєнко С.М., Требін М.П. та ін. Основи філософських знань: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008
3. Історія української філософії. Ю.О.Федів, Н.Г.Мозгова. Навчальний посібник. Видавництво Україна.-Київ, 2000
4. Петрушенко В.Л. Філософія. Курс лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації.- К.: “Каравела”, 2001
5. Релігієзнавство [Текст]: Навчальний посібник / Гегечкорі О.В., Непіпенко Л.П., Семенов С.С., Соколовська Ю.В. – Харків: НАНГУ, 2018
6. Є.М. Причепій, А.М.Черній, Л.А.Чекаль Філософія. Підручник.– К.: “Академія”, 2008
7. Сучасна соціальна філософія: Курс лекцій, вид. друге, випр. / Андрущенко В.П., Михальченко М.І. - К.: Генеза, 1996
8. Філософія: підручник / О.Г. Данильян, О.П. Дзьобань. – Х. : Право, 2014

Інформаційні ресурси

1. Методичні розробки з навчальної дисципліни «Філософські та соціологічні основи військово-професійної діяльності» ЗМ1 – ЗМ9 розміщені в системі дистанційного навчання: [http:// sdn.ivc.com/](http://sdn.ivc.com/)
2. Навчальні посібники в електронному форматі з дисципліни «Філософія», які розміщені у внутрішньому навчальному порталі: [http:// library.ivc.com](http://library.ivc.com)

Перелік питань для проведення поточного та підсумкового контролю

1. Філософія, її предмет та роль в житті суспільства і людини.
2. Функції філософії. Філософія та світогляд.
3. Основні етапи розвитку філософії і їх особливості.
4. Проблема буття і матерії в філософії.
5. Пізнання як відображення дійсності. Механізм процесу пізнання.
6. Сутність і функції свідомості.
7. Поняття і структура суспільної свідомості.

8. Діалектика як система.
9. Природа і сутність людини.
10. Природа цінностей та їх класифікація.
11. Культура як міра розвитку людини.
12. Основні сфери життєдіяльності людей.
13. Основні передумови існування і розвитку суспільства: природа та народонаселення.
14. Екологічна проблема як глобальна проблема сучасності.
15. Проблема народонаселення в сучасних умовах.
16. Сутність суспільного виробництва та його структура.
17. Поняття політики і політичної системи суспільства.
18. Релігійність та її прояви у сучасному світі.
19. Сутність, походження та класифікація релігій.
20. Сутність та зміст поняття «свобода совісті».
21. Релігійні об'єднання та організації в Україні.

Назви занять та навчальних питань	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		Л	ГЗ	С	Інд
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ					
Заняття 1. Навчання дорослих. Навчальні питання: 1. Особливості навчання дорослих. 2. Таксономія Блума. 3. Активне та інтерактивне навчання.	2	2			
<i>Самостійне вивчення:</i> 1. Моя філософія викладання та навчання.	1				1
Заняття 2. Мотивація. Навчальні питання: 1. Принципи мотивації. 2. Стратегії мотивації ARCS. 3. Мотивація здобувачів вищої освіти.	2		2		
<i>Самостійне вивчення</i> 1. Модель ADDIE у навчальному процесі.	1				1
Заняття 3. Методи інтерактивного навчання. Семінар. Дискусія. Навчальні питання: 1. Типологія методів активного та інтерактивного навчання. 2. Семінар. Організація дискусії. 3. Сократівський семінар.	2		2		
<i>Самостійне вивчення</i> 1. Трансформаційне навчання.	1				1
Заняття 4. «Мозковий штурм». Метод кейсів. Навчальні питання: 1. Метод кейсів у навчальному процесі. 2. Організація обговорення кейсу.	2		2		
<i>Самостійне вивчення:</i> 1. Підготувати повідомлення про особливості	1				1

використання одного з методів інтерактивного навчання.					
Заняття 5. Лекція. Проектне навчання. Навчальні питання: 1. Інтерактивна лекція. 2. Методики проведення лекції. 3. Проектна робота.	2	2			
<i>Самостійне вивчення:</i> 1. Фрагмент презентації (слайди) до лекції.	1				1
Заняття 6. Ігрові методики навчання. Навчальні питання: 1. Гра як форма пізнання світу. 2. Використання ігрових методик у навчальному процесі.	2	2			
<i>Самостійне вивчення:</i> 1. Емпіричні методи навчання.	1				1
Заняття 7. Змішане навчання. Навчальні питання: 1. Моделі змішаного навчання. 2. Організація змішаного навчання.	2	2			
<i>Самостійне вивчення:</i> 1. Аналіз можливостей MOODLE.	1				1
Заняття 8. Дистанційне навчання. Навчальні питання: 1. Технічні засоби організації дистанційного навчання (LMS, Zoom, Skype, Google classroom, Edmodo тощо) 2. Організація дистанційного навчання.	2	2			
<i>Самостійне вивчення:</i> 1. Практичне створення віртуального навчального середовища (індивідуальний проект).	1				1
Заняття 9. Оцінювання в навчальному процесі. Навчальні питання: 1. Типологія оцінювання. 2. Критерії оцінювання. 3. Рубрика. 4. Тестування.	2	2			
<i>Самостійне вивчення:</i> 1. Рубрика оцінювання суб'єктів навчання на окремому занятті. 2. Тест з окремої теми (10 одиниць контролю).	1				1
Заняття 10. Зворотний зв'язок. Навчальні питання: 1. Місце і роль зворотного зв'язку в навчальному процесі. 2. Методи зворотного зв'язку.	2	2			
<i>Самостійне вивчення:</i> 1. Анкета зворотного зв'язку після вивчення дисципліни (google forms, мінімум 10 запитань)	1				1
Заняття 11. Планування заняття. Навчальні питання: 1. Зворотне планування. 2. Формулювання цілей заняття.	2	2			
<i>Самостійне вивчення:</i>	2				2

1. План заняття з окремої теми.					
Заняття 12. Оцінювання плану заняття. Навчальні питання: 1. Представлення плану заняття. 2. Аналіз плану заняття. 3. Оцінювання діяльності викладача на занятті.	2		2		
Разом за змістовим модулем 1	36	4	20		12

Методичне забезпечення

1. Лисичкіна І.О. Інтерактивні методи викладання: Методична розробка. Х.: НА НГУ, 2020.

Рекомендована література

Базова

1. Innovative Learning: A Key to National Security: Handbook [Gen.Ed. Ralph Doughty, Linton Wells II, Theodore Hailes]. – Fort Leavenworth, Kansas: The Army Press, 2015. – 201 p.

2. Teaching Gender in the Military: Handbook [ed. Balon B., Bjorsson A., Geiss T., Holvikivi A., Kadar A., Lysychkina I., Watson C.] – Geneva: DCAF, 2016. – 215 p.

Допоміжна

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. К.: Либідь, 1998. 480 с.

2. Андреев А. Л. Введение в дистанционное обучение. М.: МЭСИ, 1997.

3. Зимняя И.А. Педагогическая психология. М.: Издательская корпорация «Логос», 2000. 384 с.

4. Baumgartner, L. M. (2001), “An update on transformational learning”. In New Directions for Adult and Continuing Education. Special Issue: The New Update on Adult Learning Theory. Volume 2001, Issue 89, pages 15–24, Spring 2001.

5. Bloom, B. S. (1956), Taxonomy of Educational Objectives. Published by Allyn and Bacon, Boston, MA. Copyright (c) 1984 by Pearson Education.

6. Brown K.E., Syme-Taylor, V. (2012), "Women academics and feminism in professional military education", Equality, Diversity and Inclusion: An International Journal, Vol. 31 Iss 5/6 pp. 452 – 466. Permanent link to this document: <http://dx.doi.org/10.1108/02610151211235460>

7. Clark, M. C. (1993), “Transformational learning”. In Issue New Directions for Adult and Continuing Education. New Directions for Adult and Continuing Education. Volume 1993, Issue 57, pages 47–56, Spring 1993

8. Cranton, P. (2006), Understanding and promoting transformative learning (2nd ed.). San Francisco: Jossey-Bass

9. Deakin Crick, R. (2005), "Being a Learner: Virtue for the 21st Century". In British Journal of Educational Studies, 53 (3), 359-374.

10. Dewey, J. (1916), Democracy and Education. An introduction to the philosophy of education (1966 edn.), New York: Free Press.

11. Henschke, J. A. (2009), "Beginnings of the History and Philosophy of Andragogy 1833-2000." In Integrating Adult Learning and Technology for Effective Education: Strategic Approaches. Wang, V., [Ed]. IGI Global, Hershey, PA, December, 2009.

12. Ignelzi, M. (2000). Meaning-making in the learning and teaching process. In M. B. B. Magolda (Ed.), Teaching to promote intellectual and personal maturity: Incorporating students' worldviews and identities into the learning process (pp. 5-14). San Francisco: Jossey-Bass.

13. Kitchenham, A. (2008), "The Evolution of John Mezirow's Transformative Learning Theory". In Journal of Transformative Education 2008 6: 104. The online version of this article can be found at: <http://jtd.sagepub.com/content/6/2/104>

14. Krathwohl, D.R., Bloom, B.S. and Masia, B. B. (1964), Taxonomy of educational objectives, Book II. Affective domain. New York, NY. David McKay Company, Inc.

15. McGonigal, K. (2005). Teaching for transformation: From learning theory to teaching strategies. Speaking of Teaching: The Center for Teaching and Learning, 14(2). To link to this article: <http://www.stanford.edu/dept/CTL/cgi-bin/docs/newsletter/transformation.pdf>

16. Mezirow, J. (1997), "Transformative Learning: Theory to Practice". In Issue New Directions for Adult and Continuing Education. New Directions for Adult and Continuing Education. Volume 1997, Issue 74, pages 5–12, Summer 1997.

Інформаційні ресурси

1. Матеріали локальної мережі Національної академії Національної гвардії України: sdn.ivc.com/login/index.php DCAF's Gender and Security Sector Reform Training Website (see especially Additional Resources page) <http://www.gssrtraining.ch/>

2. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників: нові вимоги і можливості. Он-лайн курс на платформі Прометеус. https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+PPK101+2020_T1/about

3. NATO ACT's Gender Education and Training Package for Nations (see especially Instructor Guides) <http://www.act.nato.int/gender-training>

4. ESDC Gender Standard Curriculum for the Course "A Comprehensive Approach to Gender in Operations". www.eeas.europa.eu/.../esdc_gender_curriculum_feb_2012_en.

Перелік питань для підготовки та проведення поточного та підсумкового контролю:

1. Особливості навчання дорослих.
2. Таксономія Блума.
3. Активне та інтерактивне навчання.
4. Мотивація.
5. Модель ADDIE в навчальному процесі.
6. Типологія методів активного та інтерактивного навчання.

7. Семінар. Організація дискусії.
8. Сократівський семінар.
9. Трансформаційне навчання.
10. Мозковий штурм.
11. Метод кейсів у навчальному процесі.
12. Інтерактивна лекція. Методики проведення лекції.
13. Проектна робота.
14. Фрагмент презентації до лекції.
15. Гра як форма пізнання світу. Використання ігрових методик у навчальному процесі.
16. Емпіричні методи навчання.
17. Моделі змішаного навчання. Організація змішаного навчання.
18. Технічні засоби організації дистанційного навчання.
19. Можливості MOODLE.
20. Типологія оцінювання. Критерії оцінювання.
21. Рубрика.
22. Тестування.
21. Зворотне планування. Формулювання цілей заняття.
22. Місце і роль зворотного зв'язку і навчальному процесі.
23. Критерії оцінювання діяльності викладача на занятті.
24. Місце і роль зворотнього зв'язку і навчальному процесі.
25. Критерії оцінювання діяльності викладача на занятті.

Практичні завдання для допуску до підсумкової атестації:

1. Моя філософія викладання та навчання.
2. Повідомлення про особливості використання одного з методів інтерактивного навчання.
3. Фрагмент презентації (слайди) до лекції.
4. Рубрика оцінювання суб'єктів навчання на окремому занятті.
5. Тест з окремої теми (10 одиниць контролю).
6. Віртуальне навчальне середовище (індивідуальний проект).
7. Анкета зворотного зв'язку після вивчення дисципліни (google forms, мінімум 10 запитань)
8. План заняття з окремої теми (на вибір слухача).
9. Успішне проходження он-лайн курсу «Підвищення кваліфікації педагогічних працівників: нові вимоги і можливості». Он-лайн курс на платформі Прометеус. https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+PPK101+2020_T1/about

Назви занять та навчальних питань	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	гз	с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. СТРАТЕГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ						
Заняття 1. Комунікативні стратегії і тактики педагогічного спілкування.	2	2				

Навчальні питання: Стратегічна комунікація. Особливості педагогічного спілкування. Риторика педагогічного спілкування.						
<i>Самостійне вивчення:</i> Аналіз відео лекції за вибором.	1					1
Заняття 2. Імідж викладача. Навчальні питання: Компоненти іміджу викладача. Стратегії і тактики формування та коригування іміджу.	2		2			
<i>Самостійне вивчення:</i> Підготувати 10 хв. виступ за обраною темою.	2					2
Заняття 3. Виступ перед аудиторією. Навчальні питання: Виступи слухачів (до 10 хв.) за обраною темою. Аналіз виступів.	2		2			
Разом за змістовим модулем 1	9	2	4			3

Методичне забезпечення

Лисичкіна І.О. Стратегічні комунікації в освітньому процесі: Методична розробка. – Х.: НА НГУ, 2020.

Рекомендована література

Базова:

1. Комунікативна особистість військовослужбовця Національної гвардії України в сучасному соціальному контексті : колект. моногр. [Л.М. Пелепейченко, І.О. Лисичкіна, О.О. Лисичкіна, О.Г. Михайлова, В.В. Посмітна, С.М. Ревуцька та ін.] ; за ред. д. філол. наук, проф. Л.М. Пелепейченко. – Харків : Національна академія НГУ, 2014. – 216 с.

2. Комунікативні стратегії і тактики правоохоронців у сучасному соціальному контексті : монографія / [Л.М. Пелепейченко, І.О. Лисичкіна, О.Г. Михайлова, В.В. Посмітна, С.М. Ревуцька та ін.] ; за ред. д. філол. наук, проф. Л.М. Пелепейченко. – Харків : Акад. ВВ МВС України, 2013. – 220 с.

3. Лисичкіна І. О. Комунікативний аспект формування іміджу силових структур: монографія. Харків: НА НГУ, 2016. 167 с

4. Мовний вплив у військовому дискурсі : моногр. / Л.М. Пелепейченко, В.В. Посмітна. Харків : Національна академія НГУ, 2014. 148 с.

Допоміжна:

1. Арутюнова Н.Д. Человеческий фактор в языке: коммуникация, модальность, дейксис., М.: Наука, 1992., 218 с.

2. Астафурова Т.Н. Типология коммуникативных стратегий в научных парадигмах. *Лингводидактические проблемы межкультурной коммуникации*: Сб. науч. ст., Юбилейное издание., Волгоград: Изд-во Волгоградск. гос. ун-та, 2003. С. 15–25.

3. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики., К. : Видавничий центр "Академія", 2004. 344 с.

4. Тер-Минасова С.Г. Язык и межкультурная коммуникация: Учеб. пособие, М.: Слово/ Slovo, 2000. 624 с.

5. Cornelissen J. Corporate Communication: A Guide to the Theory and Practice., 2nd ed., L.: SAGE Publications, 2008. 280 p.
6. Fairclough N. Language and Globalization., L.: Routledge, 2006.
7. Holtzhausen D., Zerfass A. Strategic Communication: Opportunities and Challenges of the Research area. *The Routledge handbook of strategic communication*/edited by Derina Holtzhausen, Ansgar Zerfass., 2015., P. 3-17.
8. Hopf T. Social Construction of International Politics: Identities & Foreign Policies, Moscow, 1955 and 1999., Cornell: Cornell University Press, 2002. 299 p.
9. Kim K.E. Framing as a Strategic Persuasive Message Tactic. *The Routledge handbook of strategic communication*/edited by Derina Holtzhausen, Ansgar Zerfass 2015. P. 285-302
10. Lakoff G. The ALL NEW Don't Think of an Elephant!: Know Your Values and Frame the Debate. Chelsea Green Publishing, 2014.

Інформаційні ресурси

1. Матеріали локальної мережі Національної академії Національної гвардії України: sdn.ivc.com/login/index.php
2. Медіаграмотність для освітян. Он-лайн курс на платформі Прометеус. https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-1:CZ+MEDIA101+2018_T3/about
3. Медіаграмотність: практичні навички. Он-лайн курс на платформі прометеус. https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-1:CZ+MEDIA102+2018_T3/about
4. Комунікаційні інструменти для побудови репутації. Он-лайн курс на платформі Прометеус. https://edx.prometheus.org.ua/courses/NaUKMA/CI101/2014_T1/about

Перелік питань для проведення поточного та підсумкового контролю

1. Стратегічна комунікація.
2. Особливості педагогічного спілкування.
3. Риторика педагогічного спілкування.
4. Компоненти іміджу викладача.
5. Стратегії і тактики формування та коригування іміджу.

Практичні завдання для допуску до іспиту:

1. Аналіз відеолекції за вибором.
2. Виступ слухача (до 10 хв.) за обраною темою.
3. Успішне проходження одного з рекомендованих он-лайн курсів:
 - а) Медіаграмотність для освітян. Он-лайн курс на платформі Прометеус. https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:CZ+MEDIA101+2018_T3/about
 - б) Медіаграмотність: практичні навички. Он-лайн курс на платформі Прометеус. https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-1:CZ+MEDIA102+2018_T3/about

с) Комунікаційні інструменти для побудови репутації. Он-лайн курс на платформі Прометеус.
https://edx.prometheus.org.ua/courses/NaUKMA/CI101/2014_T1/about

ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ КУРСІВ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Формою атестації слухачів курсів є поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться викладачами з усіх змістових модулів на всіх видах навчальних занять.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та слухачами курсів у процесі навчання, перевірка рівня знань і умінь, набутих науково-педагогічними та педагогічними працівниками під час навчання для удосконалення їх професійних компетентностей та педагогічної майстерності.

Інформація, отримана під час поточного контролю, використовується для коригування методів і засобів навчання, а також для самостійної роботи слухачів курсів.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю (летючки) під час проведення навчальних занять, виступів при обговоренні питань на семінарських заняттях, написання рефератів, а також у формі комп'ютерного тестування.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються викладачем кожного змістового модуля. Оцінки, отримані слухачами курсів під час поточного контролю, враховуються для визначення підсумкової оцінки.

У період між завершенням викладання змістових модулів та складання екзамену кожен науково-педагогічний працівник, який навчався на курсах повинен провести відкрите заняття (показове, пробне) із запрошенням представників навчально-методичного центру, викладачів курсу та інших науково-педагогічних працівників.

Під час обговорення відкритого заняття (показового, пробного) викладач повинен довести до особового складу кафедри, які сформовані та розвинуті компетентності під час навчання були використані у підготовці та проведенні цього заняття.

На екзамен подається витяг з протоколу засідання кафедри про результати обговорення проведеного відкритого (показового, пробного) заняття.

Форма підсумкового контролю за результатами навчання визначається навчальними планом у вигляді екзамену, який здійснюється на підставі оцінки рівня професійних компетентностей науково-педагогічними та педагогічними працівниками, набутих під час навчання.

Екзамен – це вид підсумкового контролю, який має на меті перевірити та оцінити отримані здобувачами вищої освіти знання, уміння та ступінь опанування ними практичних навичок, а також розвиток творчого мислення в обсязі вимог програм навчальних дисциплін.

Екзамен проводиться у діалоговій формі, письмово або шляхом тестування у термін, установлений відповідно до затвердженого начальником Академії план-графіком навчального процесу.

Для проведення підсумкового контролю наказом начальника Академії створюється атестаційна комісія.

До складу атестаційної комісії входять керівництво Академії, представники навчально-методичного центру, викладачі курсу та інші науково-педагогічні працівники.

На підставі рішення атестаційної комісії начальник Академії видає слухачам, які пройшли підсумковий контроль, документ про підвищення кваліфікації.

РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Для реалізації мети програми курсів підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників сформовано команду викладачів Національної академії Національної гвардії України, які мають необхідну кваліфікацію та досвід, і виконують програму цих курсів:

Лисичкіна Ірина Олексіївна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри філології, перекладу та стратегічних комунікацій, запрошений викладач-експерт Консорціуму академій оборони та інститутів сектору безпеки «Партнерство заради миру», проводила заняття у школі викладача-початківця;

Пасічник Володимир Іванович – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри військово-соціального та психологічного забезпечення, проводив заняття у школі викладача-початківця;

Керницький Олександр Михайлович – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри військово-соціального та психологічного забезпечення, проводив заняття у школі викладача-початківця;

Гегечкорі Олександр Вахтангович – доцент, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, проводив заняття у школі викладача-початківця.

Навчально-матеріальна база призначена для забезпечення підготовки слухачів курсів післядипломної освіти відповідно до навчальних планів, програм, сучасних технологій та методик навчання.

Для здійснення освітньої діяльності є достатня кількість навчальних, адміністративних, службових приміщень, які необхідні для організації та забезпечення навчального процесу за освітньо-професійною програмою.

Усі будівлі, споруди та навчальні містечка знаходяться в оперативному підпорядкуванні вищого військового навчального закладу. Навчальні приміщення відповідають санітарно-гігієнічним вимогам для проведення занять, мають достатнє технічне обладнання та методичне забезпечення.

З метою підвищення якості навчального процесу створена електронна бібліотека, яка реалізована двома складниками: Автоматизованою системою управління навчальними матеріалами та Електронним каталогом. Електронна бібліотека призначена для автоматизації процесів створення та використання навчальних інформаційних ресурсів.

Кожний слухач має доступ до електронної бібліотеки безпосередньо у комп'ютерному залі бібліотеки та з комп'ютерів кафедр і навчальних класів, які об'єднані у локальну обчислювальну мережу, що підключена до глобальної інформаційної мережі Інтернет. Це дозволяє слухачам отримувати необхідну інформацію. Для забезпечення засвоєння освітньо-професійної програми працюють бібліотеки: науково-технічна та секретна, читальні зали.

Самостійна робота слухачів курсів післядипломної освіти забезпечена інформаційно-методичними засобами (підручниками, навчальними посібниками, конспектами лекцій, методичними рекомендаціями з організації самостійної роботи тощо).

З метою впровадження у навчальний процес нових технологій навчання і підвищення рівня його ефективності навчально-матеріальна база постійно удосконалюється.

ОРІЄНТОВНИЙ ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Тиждень місяця	Час	День тижня			
		Вт	Ср	Чт	Сб
Перший	9.00-10.30				АПФ 2
	10.45-12.15				АППед 2
	12.30-14.00				АППсих 1
	14.30-16.00	ІМВ 1	АПФ 1	ІМВ 3	
	16.15-17.45	ІМВ 2	АППед 1	ІМВ 4	
Другий	9.00-10.30				АПФ 4
	10.45-12.15				АППед 4
	12.30-14.00				АППсих 2
	14.30-16.00	ІМВ 5	АПФ 3	ІМВ 7	
	16.15-17.45	ІМВ 6	АППед 3	ІМВ 8	
Третій	9.00-10.30				АПФ 5
	10.45-12.15				АППед 5
	12.30-14.00				АППсих 3
	14.30-16.00	ІМВ 9		ІМВ 11	
	16.15-17.45	ІМВ 10		ІМВ 12	
Четвертий	9.00-10.30				АПФ 6
	10.45-12.15				АППед 6
	12.30-14.00				АППсих 4
	14.30-16.00	СК 1		СК 3	
	16.15-17.45	СК 2		АППсих 5	
П'ятий	9.00-10.30				Резерв
	10.45-12.15				Резерв
	12.30-14.00				Резерв
	14.30-16.00	АППсих 6	АПФ 7	Резерв	
	16.15-17.45	АППсих 7	АППед 7	Резерв	
Шостий	9.00-10.30	Проведення відкритого (пробного, показового) заняття			
	10.45-12.15				
	12.30-14.00				
	14.30-16.00			Екзамен	
	16.15-17.45				

ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Освітньо-професійна програма оприлюднюється на сайті Академії до початку навчання на курсах.

Відповідальність за впровадження освітньої програми та забезпечення якості вищої освіти покладена на гаранта освітньої програми.

З метою вдосконалення освітньо-професійної програми та оперативного реагування на потреби НГУ програма оновлюється щорічно до початку нового навчального року.

Освітньо-професійна програма оновлюється на підставі змін нормативно-правової бази в галузі вищої освіти, воєнних наук, національної безпеки, вимог з боку роботодавців (ГУ НГУ), результатів наукових досліджень, відгуків з боку слухачів, які закінчили курси.

Проектна група:

Гарант освітньої програми:

**Заступник начальника навчально-методичного центру –
начальник відділу методичного забезпечення навчального процесу,
доктор економічних наук, професор
полковник**

Михайло Медвідь

Члени проєктної групи:

**Завідувач кафедри філології, перекладу та стратегічних комунікацій,
кандидат філологічних наук, доцент**

Ірина Лисичкіна

**Доцент кафедри військово-соціального та психологічного забезпечення,
кандидат психологічних наук, доцент**

Володимир Пасічник

**Доцент кафедри військово-соціального та психологічного забезпечення,
кандидат педагогічних наук, доцент**

Олександр Керницький

**Доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,
доцент**

Олександр Гегечкорі

**Методист вищої категорії відділу методичного забезпечення навчального
процесу навчально-методичного центру**

Варвара Хом'якова

**Методист відділу методичного забезпечення навчального процесу
навчально-методичного центру**

Інна Черніченко